

SOBRE LA PLURALITAT DE CULTURES I RELIGIONS

TERESA LOSADA CAMPO

Promotora del centre Bayt-al-Thaqaafa

La nostra societat escenifica de manera estable el pluralisme creixent de cultures i religions. La pluralitat no és nova, però des de l'últim decenni es desenvolupa d'una manera singular com a conseqüència de la globalització que contribueix de forma notòria que ens sentim tots ciutadans del mateix planeta, molt més propers els uns als altres, com amb necessitat de passar pels altres per dir-nos i fer-nos. L'acceptació de les diferències només pot donar-se des de la trobada que exigeix conèixer-nos i reconèixer-nos. Aquesta nova cosmovisió ens empeny a acceptar el joc de la interculturalitat, lloc obligatori de referència per viure la realitat d'avui en el nostre món i com a espai de rigorosa necessitat en el qual homes i dones poden realitzar i desenvolupar la seva pròpia identitat, com a manera de ser i de comportar-se, i les seves pròpies creences, com a dret de tot ésser humà a realitzar la seva dimensió transcendent i espiritual en una determinada creença o confessió en companyia d'altres en una mateixa parcel·la comunitària.

Tot això obliga a repensar l'acció social, desenvolupar polítiques transversals, educar-nos en el respecte a la diferència i deixar-nos enriquir per aquesta diferència.

Com a premissa prèvia a l'esmentat anteriorment, emergeix de pont per a la trobada el coneixement i l'acceptació de la diferència, que no ha de plantejar-se mai en termes d'assimilació, és a dir, que la parcel·la majoritària engoleixi la minoritària, sinó com a projecte global de tota societat que es realitza al voltant de la participació de tots, que considera les diversitats com a riquesa i no com una amenaça, que evita la negació com a absolutització de tota veritat religiosa o de tota particularitat cultural i que entronitza la igualtat de drets i d'obligacions.

Aquesta nova visió del món ens demana ampliar la nostra pròpia mirada i obrir-la a una nova perspectiva que ens permeti mirar més enllà del que és propi nostre i que consideri la humanitat com una família, en la seva diversitat i les seves aspiracions comunes. La veritable trobada és un continu exercici d'aprenentatge, ja que és una educació en els valors de la dignitat humana, de la pau i de la llibertat que suscita l'esperança que és possible resoldre les situacions de conflicte mitjançant un compromís personal i col·lectiu.

Ajornar reptes i urgències no ajuda a afrontar el que és inevitable i si volem viure atents i amb responsabilitat l'avui no podem oblidar ni ignorar que la pluralitat ens embolcalla a tots.

És tràgic i desintegrador no poder conviure entre diferents identitats religioses i culturals. I és creació, llum i donar a llum conciliar riqueses diferents per il·luminar amb més força la torxa de cada una. Cal renunciar a pensar-nos com a fortalesa i a construir-nos en obertura, aventurar-nos en terrenys desconeguts i atrevir-nos a passar d'una situació feta de replecs i pors a la urgència d'imaginar i crear altres recorreguts, eixamplant i allargant els nostres horitzons a tota la humanitat en les seves diferents tradicions històriques, culturals i religioses. □